

نظر متخصصان تربیت بدنی درباره اثر جهانی سازی بر راهبردهای تربیت بدنی و ورزش

دکتر فرزاد غفوری^۱، افشار هنرور^۲

۱. استادیار دانشگاه علامه طباطبائی

۲. دانشجوی دکترای تربیت بدنی دانشگاه تربیت مدرس

تاریخ دریافت مقاله: ۸۵/۹/۰۷ تاریخ پذیرش مقاله: ۸۶/۸/۳

چکیده

هدف از انجام این پژوهش، بررسی اثر جهانی سازی بر راهبردهای ورزش کشور از دیدگاه متخصصان تربیت بدنی بود. همچنین پژوهشگران به دنبال تعیین نقش این پدیده در برنامه ریزی و اجرای راهبردهای ورزش و در پی یافتن پاسخ این پرسش که راهبردهای ورزش از چه عواملی تاثیر می پذیرند و با چه ملاک‌هایی باید همخوانی داشته باشند، بودند. پرسشنامه‌های پژوهش برای بیش از دویست عضو هیات علمی رشته تربیت بدنی با مدرک تحصیلی کارشناسی ارشد و دکتری در سراسر کشور ارسال شد. ۱۶۹ نفر از نمونه‌ها که به تقریب معادل جامعه آماری تحقیق بودند، پرسشنامه‌ها را پاسخ دادند شایان ذکر است که اعتباریابی و روایی سنجی پرسشنامه‌ها از پیش با نظر سنجی از خبرگان و بررسی مقدماتی انجام شده بود. برای تحلیل نتایج، روش تحلیل عاملی مورد استفاده قرار گرفت. بر اساس یافته‌های پژوهش، امکانات رسانه‌ای و یکسانی ارزش‌ها، بیشترین اثر را روی راهبردهای ورزش دارند. همچنین نمونه‌های پژوهش، همسویی راهبردها با کشورهای توسعه یافته را برای هماهنگی با حرکت جهانی مورد تاکید قرار دادند. تعداد محدودی از نمونه‌ها، معتقد به همسویی راهبردها با روند جهانی سازی بودند.

کلیدواژه‌های فارسی: ورزش همگانی، ورزش قهرمانی، تفریح سالم، جهانی سازی، راهبرد ورزش.

مقدمه

جهانی سازی، فرایند تغییر سیاسی، اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی است که به ایجاد روابط بیشتر و در آمیختگی فزون تر جهان منجر خواهد شد (۱۶). پژوهشگران ادعا می کنند که

یک فرهنگ سوم جهانی در حال شکل گرفتن است که ترکیبی از فرهنگ‌ها به‌شمار می‌رود (۱۹۹۰). به نظر هال، جهانی‌سازی با درهم شکستن و جابه‌جایی فرهنگ‌ها مساوی نیست، بلکه دستکاری فرهنگ‌های سنتی است (۱۰). با وجود این، برخی دیگر جهانی‌سازی را نوعی آمریکایی‌سازی می‌دانند (۳۲). به دلایل فراوانی کشورها نمی‌توانند به دور خود حصار بکشند و از آن در امان باشند. از طرف دیگر، پیدایش امکانات مختلف مانند اینترنت، پست الکترونیکی، ماهواره و مانند آنها در توسعه سازمان‌ها نقش به‌سزایی دارد. در بسیاری از موارد، وجود چنین امکاناتی موجب شده تا حجم نقل و انتقال اطلاعات با کمترین هزینه افزایش یابد. تصور اینکه با وجود این امکانات، چقدر در حمل و نقل، کاغذ، نیروی انسانی و دیگر منابع صرفه‌جویی می‌شود، نقش ارتباطات و جهانی‌سازی بیش از پیش اهمیت می‌یابد (۱۱).

به همین دلیل در بیشتر کشورهای جهان، سرمایه‌گذاری فزاینده‌ای در جهت توسعه امکانات مخابراتی و گسترش سیستم‌های اطلاعاتی در سازمان‌های ورزشی انجام شده است. دلیل اصلی این مسئله، افزایش اثر ارتباطات و فناوری اطلاعات روی همه سازمان‌ها از جمله سازمان‌های ورزشی است (۲۹). جهانی‌سازی و فناوری ارتباطات، از عوامل تعیین‌کننده تقاضای اجتماعی و یکسان شدن آن به‌شمار می‌روند. صرف نظر از جنبه‌های منفی تفکر جهانی‌سازی، باید اذعان کرد که این پدیده در ورزش هم در حال وقوع است. بدون شک، ورزش و فعالیت بدنی به پدیده‌ای جهانی تبدیل شده است. کشورهای جهان می‌توانند نقاط مشترکی را در فرهنگ‌های یکدیگر بیابند و آنها را تقویت کنند. در عصر جهانی‌سازی، بیشتر روی همکاری نزدیک میان کشورها تاکید می‌شود. این ضرورت از اواخر دهه پنجاه و اوایل دهه شصت میلادی به دلیل شرایط ویژه جهانی و رشد تدریجی ارتباطات (۱۳)، بیشتر نمود پیدا کرده است.

فدراسیون‌های جهانی، انجمن‌های بین‌المللی جام جهانی و بازی‌های کشورهای مشترک‌المنافع، از مصداق‌های دیگر جهانی‌سازی در ورزش به‌شمار می‌روند. در چنین وضعیتی می‌توان ادعا کرد که هر تغییری در نگرش یک ملت، بر سایر ملت‌ها تاثیر خواهد گذاشت. به‌علاوه می‌توان انتظار داشت که تقاضای اجتماعی، نگرش‌ها، علایق و حتی ارزش‌های جهانیان، دستکاری و روز به روز به یکدیگر نزدیک شوند. زمانی که یک

رخداد کوچک را می توان در سراسر جهان به طور همزمان نظاره کرد، پیش بینی اینکه در سال های آتی قرن بیست و یکم تعامل مردم جهان چگونه خواهد بود، چندان سخت نیست (۶). اکنون آشکار شده است که برنامه ریزی برای هر پدیده ای مستلزم دارا بودن نگرش جهانی است و ورزش از این قاعده مستثنی نیست.

با توجه به بیان واقعیت های موجود و نقش انکارناپذیر متغیر ذکر شده، می توان به اهمیت موضوع پی برد. متخصصان هر رشته، معتبرترین و قابل اعتمادترین گروهی هستند که می توان از آنها برای ترسیم سیاست ها و راهبردهای مربوط به همان رشته کمک گرفت. متأسفانه تاکنون در حد وسیع و برنامه ریزی شده، نظر صاحب نظران در سیاست گذاری ورزش اعمال نشده، از این رو این پژوهش بر آن است از نظرهای این متخصصان در این زمینه استفاده کند. توجه به نیازهای جدید جهان، برنامه ریزان را از گرفتار شدن در دام روزمرگی رهایی می بخشد. با توجه به اینکه در برنامه های جاری اولاً متغیرهای اصلی به طور دقیق و هدفدار شناسایی و بررسی نشده اند، ثانیاً رد پای توجه به آنها در برنامه های توسعه کم رنگ است، ثالثاً تاکنون نظر متخصصان یک رشته در این سطح وسیع درباره تعیین نقش جهانی سازی بر راهبردهای کلان جمع آوری نشده است، اهمیت اجرای چنین طرحی مورد تاکید قرار می گیرد. هدف از انجام این پژوهش تعیین نقش جهانی سازی بر راهبردهای آینده ورزش کشور است. بنابراین ما به دنبال یافتن پاسخ این پرسش هستیم که جهانی سازی چه نقشی بر راهبردهای آینده کشور دارد؟

روش شناسی

این تحقیق، از نوع توصیفی بود. اطلاعات لازم به وسیله پرسشنامه های محقق ساخته ای که روایی آن با آلفای کرونباخ به تایید رسیده بود، گردآوری شد. جامعه و نمونه آماری تحقیق را ۲۰۰ نفر از اعضای علمی رشته تربیت بدنی شاغل در دانشگاه های وابسته به وزارت علوم، تحقیقات و فناوری در سراسر کشور (۷۰ درصد مرد و ۳۰ درصد زن) با مدرک تحصیلی کارشناسی ارشد و بالاتر تشکیل دادند. ابتدا پرسشنامه پژوهش توسط یک گروه متخصص بررسی و بازنگری شد. پس از آن در یک بررسی مقدماتی، روایتی و پرسشنامه نهایی آماده شد. پرسشنامه مذکور، توسط رابطان پژوهشگران به

دانشگاه‌های سراسر کشور ارسال و بین اعضای هیات علمی با مدرک کارشناسی ارشد و دکتری توزیع و جمع‌آوری شد. از مجموع دویست پرسشنامه ۱۶۹ پرسشنامه تکمیل شده به مجریان برگشت داده شد. پس از تجزیه و تحلیل اطلاعات، نتایج پژوهش از پاسخ‌های آزمودنی‌ها استخراج شد. بنابراین با توجه به تعداد نمونه‌های واجد شرایط در زمان اجرای تحقیق (۲۰۰ نفر)، بیش از هشتاد درصد جامعه، پرسشنامه‌های پژوهش را تکمیل کردند. در تجزیه و تحلیل اطلاعات، برای تعیین وزن عوامل درون هر متغیر، از روش پیشرفته تحلیل عاملی استفاده شد. در این روش رابطه میان هر خرده‌مقیاس و مجموع هدف‌های تعیین شده تعیین و از این راه میزان همبستگی خرده‌مقیاس‌ها و در حقیقت، اهمیت هر کدام معین می‌شود.

یافته‌های پژوهش

اطلاعات توصیفی مربوط به آزمودنی‌ها از نظر دانشگاه محل خدمت در جدول ۱ و از نظر سن و سابقه خدمت در جدول ۲ ارائه شده است.

جدول ۱. مشخصات دانشگاه‌ها و تعداد نمونه‌های پژوهش

ردیف	نام دانشگاه	فراوانی	درصد	ردیف	نام دانشگاه	فراوانی	درصد
۱	شیراز	۶	۳/۶	۱۸	علامه طباطبایی	۴	۴/۱
۲	تربیت معلم تبریز	۱	۰/۶	۱۹	ارومیه	۷	۲/۴
۳	تربیت معلم تهران	۱۰	۵/۹	۲۰	گیلان	۱۱	۶/۵
۴	تهران	۷	۱/۴	۲۱	شاهرود	۲	۱/۲
۹	لرستان	۱	۰/۶	۲۲	تبریز	۹	۵/۳
۶	صنعتی شریف	۲	۱/۲	۲۳	کاشان	۱	۰/۶
۷	شهید رجایی	۲	۱/۲	۲۴	فردوسی مشهد	۱۰	۵/۹
۸	گرگان	۱	۰/۶	۲۵	بیرجند	۱	۰/۶
۹	همدان	۹	۳	۲۶	تربیت مدرس	۴	۲/۴
۱۰	شهید بهشتی	۷	۴/۱	۲۷	زنجان	۲	۱/۲
۱۱	امیر کبیر	۳	۱/۸	۲۸	رازی کرمانشاه	۷	۴/۱
۱۲	علم و صنعت ایران	۲	۱/۲	۲۹	شهید چمران اهواز	۱۰	۵/۹
۱۳	الزهرا	۶	۳/۶	۳۰	کردستان	۳	۱/۸
۱۴	امام حسین	۲	۱/۲	۳۱	قم	۲	۱/۲
۱۵	اصفهان	۷	۴/۱	۳۲	شهید باهنر کرمان	۵	۳
۱۶	اراک	۵	۳	۳۳	سیستان و بلوچستان	۵	۳
۱۷	مازندران	۶	۳/۶	۳۴	اعلام نشده	۱۳	۷/۷

جدول ۲. سن و سابقه خدمت آزمودنی های پژوهش

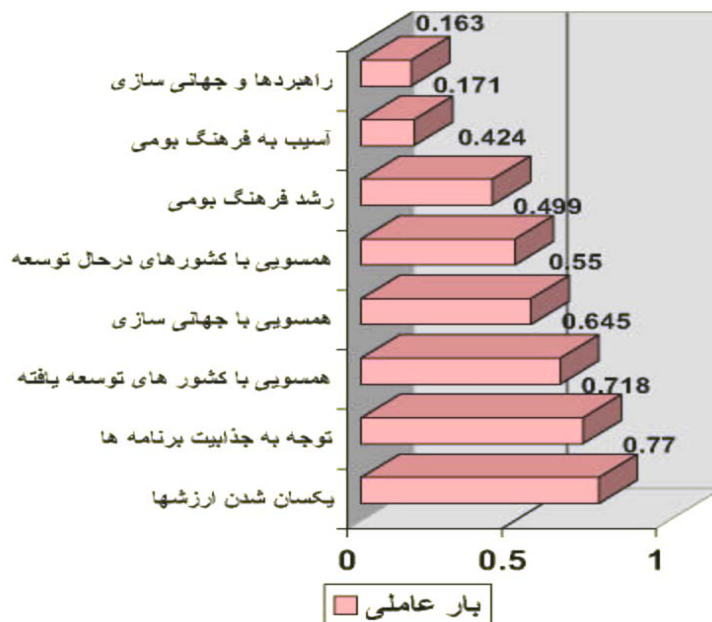
انحراف معیار	میانگین	بیشترین	کمترین	N	
۸/۹۰	۴۰/۳	۶۵	۲۶	۵۴	سن
۸/۶۰	۱۲/۳۰	۴۰	۱۲	۵۶	سابقه خدمت
				۵۳	Valid (listwise)

در جدول ۳، نتایج تحلیل عاملی اکتشافی برای متغیر جهانی سازی و ارتباطات تعیین وزن عوامل درونی آن ارائه شده است. جدول ۳ نشان می دهد نمونه های تحقیق اعتقاد دارند که پیدایش امکانات رسانه ای و یکسانی ارزش ها، بیشترین اثر را روی راهبردهای ورزش دارند (بار عاملی ۰/۷۷). برای جلوگیری از خدشه دار شدن ارزش های داخلی، جذابیت برنامه های ورزشی، یکی از راه های پیشنهاد شده است (بار عاملی ۰/۷۱۸). نمونه های پژوهش، همسویی برنامه های راهبردی کشورهای توسعه یافته (بار عاملی ۰/۶۴۵).

جدول ۳. نتایج تحلیل عاملی تاییدی در مورد متغیر جهانی سازی و ارتباطات و تعیین وزن هر یک از اجزای درونی آن

بار عاملی	مضمون پرسش ها
۰/۷۷	یکسانی ارزش ها در نتیجه امکانات رسانه ای
۰/۷۱۸	جذابیت برنامه های ورزشی و حفظ ارزش های ملی
۰/۶۴۵	همسویی برنامه ها با کشورهای توسعه یافته
۰/۵۵	ضرورت همسویی راهبردهای ورزش با جهانی سازی
۰/۴۹۹	همسویی برنامه ها با کشورهای در حال توسعه
۰/۴۲۴	اعتلای فرهنگ بومی در اثر ورود ورزش های جدید
۰/۱۷۱	آسیب دیدن فرهنگ بومی در اثر ورود ورزش های جدید
۰/۱۶۳	راهبردهای ورزش با روند جهانی سازی همسو هستند

را مهم تر از کشورهای در حال توسعه (بار عاملی ۰/۴۹۹) دانسته اند. در شرایط فعلی، نتایج پژوهش حاکی از عدم همسویی راهبردهای ورزش کشور با فرایندهای جهانی سازی است، بدین معنی که این راهبردها با روند جهانی سازی همخوانی ندارند. همچنین نتایج نشان داد که تفاوت معنی داری بین نوع نگرش دانش آموختگان گرایش مدیریت و برنامه ریزی و دیگر گرایش ها نسبت به اثر جهانی سازی روی راهبردهای ورزش و اهمیت آن وجود ندارد.

نمودار ۱. بار عاملی اجزای درونی متغیر جهانی سازی و ارتباطات

بحث و نتیجه گیری

در این پژوهش بار عاملی متغیر جهانی سازی (۰/۶۷۶) به نسبت زیاد بوده و اثر آن بر راهبردهای ورزشی قابل توجه است. همچنین معلوم شد مهم ترین اثر جهانی سازی، یکسانی ارزشها و نیازهای کشورهای مختلف است. این موضوع مورد تایید پژوهشگران دیگر نیز است. هر تغییری در نگرشها و ارزشهای یک جامعه، بر سایر جوامع مؤثر است و ارزشها به شدت در حال تعامل با یکدیگرند (۶). به دلایل متعدد، از جمله مرزهای غیر قابل انسداد، کالاها، آلودگی کره زمین، مشکل بودن تصمیم گیری برای فضاها، دریاها و یک منطقه خاص (۲۴)، بهداشت آموزش و پرورش و مانند اینها و همچنین موج جهانی شده که کشورها را به یکدیگر پیوند می دهند (۱۴)، نمی توان دور خود حصار کشید و از این موج در امان بود.

فیش من جهانی سازی را فرایندی می داند که در آن محدودیت های جغرافیایی در ترکیب اجتماعی و فرهنگی از بین می روند (۷). بعضی از پژوهشگران به این تغییرات بدبین اند و آنها را برای جامعه جهانی مفید نمی دانند. مونیگتون (۲۰۰۱) جهانی سازی را شکلی از امپریالیسم یا امپراتوری فرهنگی می داند که دریافت کنندگان این فرهنگ جهانی به نیروی کار جدید و مصرف کنندگان محصولات بازارهای آن تبدیل می شوند. برخی از پژوهشگران، جهانی سازی را نوعی آمریکایی سازی می دانند (۳۲). فرایند جهانی سازی در حال وقوع و نفوذ به فرهنگ های بومی است. فرهنگ بومی به طور نظری ممکن است ابقا شود، اما رقابت بین این دو فرهنگ نابرابر است (۲۰)، البته نمونه های تحقیق حاضر چنین اعتقادی ندارند و معتقدند فرایند اخیر فرهنگ بومی آسیب نمی رساند. آنان تا اندازه ای ورود ورزش های جدید را برای فرهنگ بومی مفید تلقی می کنند. به همین دلیل عدم هماهنگی راهبردهای ورزش کشور را در جهت هماهنگی با این فرایند برای کشور مفید نمی دانند و اعتقاد دارند که این هماهنگی باید به وجود آید. امکانات مختلف مانند اینترنت، پست الکترونیکی، ماهواره و مانند آنها در توسعه سازمان ها نقش به سزایی داشته اند. در بسیاری از موارد، وجود چنین امکاناتی موجب شده است تا اطلاعات حجیمی با کمترین هزینه و نیروی انسانی جابه جا شود (۱۱) در پژوهش حاضر بر همسویی برنامه ریزی های کلان با کشورهای توسعه یافته تاکید شده و کمتر از آن، اهمیت همسویی با کشورهای در حال توسعه، مورد توجه قرار گرفته است! شاید دلیل این مسئله نزدیکی بیشتر فرهنگی با گروه دوم باشد که از نظر نمونه های تحقیق دور نمانده است. بدیهی است با روند فعلی، این کشورهای توسعه یافته اند که منبع بروز نوآوری ها و خلق پدیده های جدید خواهند بود. شاید دلیل چنین اظهار نظری از سوی نمونه های تحقیق، توجه آنها به حرکت به سمت جلو باشد. نکته جالب دیگری که از نتایج مذکور برداشت می شود، واقع بینی متخصصان ایرانی و باور آنها بر تکیه بر راهبردهای نزدیک تر به فرهنگ جامعه و نه فرهنگ های با ظاهر زیبا و دست نیافتنی است.

در شرایطی که تمام فعالیت های روزمره، از جمله ورزش، به شدت تحت تاثیر فناوری ارتباطات است، چگونه می توان از مراکز تولید علم در جهان غافل ماند (۶). شواهدی در دست است که هر چه به جلو می رویم، فاصله بین کشورهای توسعه یافته و در حال توسعه

به لحاظ برخورد با پدیده‌ها کاهش می‌یابد. بعضی از پژوهشگران، مشترکاتی را در اولویت‌های بهداشتی کشورهای آفریقایی و اتحادیه اروپا یافته‌اند (۱۳). گرایش به ورزش همگانی هم در کشورهای توسعه یافته و هم در حال توسعه بیشتر شده است (۲۶). نتیجه نهایی این فرایند، بروز همسان‌سازی، البته نه در شکل امپریالیستی آن، بلکه منعکس‌کننده خواست و اراده مردم است (۳۱).

نکته دیگری که باید به آن توجه کرد، تقسیم‌بندی است که در درون خود کشورهای در حال توسعه وجود دارد. در بسیاری از کشورهای مذکور، ورزش اهمیت کمتری دارد (۳۰). در کنیا، ابتدایی‌ترین امکانات ورزشی وجود ندارد (۲۲) و به‌طور کلی مشکلات اقتصادی و اجتماعی، مانع سرمایه‌گذاری این کشورها روی ورزش است (۸). برخی دیگر از کشورهای در حال توسعه مانند مالزی، سنگاپور، هند و پاکستان و هنگ کنگ (۲۸)، به‌شدت درصدد توسعه توانایی‌های فنی و صنعتی خود هستند.

پاسخ‌دهندگان به پرسشنامه این پژوهش، ضمن تاکید بر مصون نگه داشتن فرهنگ بومی از آسیب، بر همسویی راهبردهای ورزش با جهانی‌سازی تاکید کرده‌اند. این اظهار نظر نیز با پژوهش‌های قبلی منطبق است. حتی بدین‌ترین پژوهشگران به روند جهانی‌سازی، آن را اجتناب‌ناپذیر می‌دانند و منابع بی‌شماری (۱، ۴، ۵، ۶، ۱۲، ۲۵) بر تغییر نگرش مردم در زمینه ورزش و گسترش فزاینده آن در سراسر جهان اذعان می‌کنند. با وجود دیدگاه‌های متفاوت درباره پدیده جهانی‌سازی، نمی‌توان اثر این پدیده را در همه عرصه‌ها از جمله ورزش انکار کرد. بنابراین به جای اتخاذ سیاست‌های غیرمنطقی، باید به دنبال راه‌های بهره‌برداری از امکانات آن بود.

نتایج مذکور اهمیت توجه به جهانی‌سازی در تعیین راهبردهای ورزش را مورد تاکید قرار می‌دهد. جهانی‌سازی، فرایندی اجتناب‌ناپذیر است و مدیران موفق، مدیرانی هستند که به قول آیزنبرگ، نظریه‌پرداز مدیریت، فرصت‌شناسی راهبردی را درک کرده باشند. تقاضای اجتماعی نیز به‌شدت تحت تاثیر جهانی‌سازی قرار دارد، به همین دلیل برای تدوین راهبردها باید تقاضای اجتماعی مد نظر باشد. توجه به تقاضای اجتماعی و شناسایی آن، به‌طور غیرمستقیم جهانی‌سازی را نیز مورد توجه قرار می‌دهد. از نتایج پژوهش حاضر می‌توان دریافت که روند سیاست‌گذاری و تعیین راهبردها در کشور ما (بر اساس اطلاعات

جمع آوری شده از نمونه‌های تحقیق حاضر)، طبیعی و منطقی نیست. بار عاملی بیشتر در زمینه نقش سازمان‌های ورزشی و غیر ورزشی در تدوین راهبردها به این معنی است که بر خلاف نظر متخصصان مدیریت، به‌ویژه چندلر (۳۳)، سازمان‌ها به تدوین راهبرد بر اساس ساختارهای خود می‌پردازند، در صورتی که این راهبردها هستند که باید ساختار مناسب خود را تعیین کنند. وزن بالای سازمان‌های ورزشی و غیرورزشی در تحلیل عاملی، این واقعیت را به ذهن می‌آورد که این سازمان‌ها راهبردها را برای حفظ خود، طراحی می‌کنند. به عبارت دیگر، چنین نتیجه‌ای، نشان‌دهنده بیمار بودن ساختار برنامه‌ریزی و تعیین راهبرد است.

با توجه به نتایج پژوهش، پیشنهادهای زیر مطرح می‌شوند:

- ایجاد سایت‌های اینترنتی ورزشی نقش مهمی در توسعه ورزش دارد. گرایش فزاینده مردم به استفاده از رایانه شخصی فرصت خوبی برای سیاستگذاران ورزش ایجاد خواهد کرد تا از این راه به جای استفاده از روش‌های سنتی، اطلاعات مختلف را به جامعه منتقل کنند؛
- افزایش جذابیت برنامه‌های ورزشی با توجه به نیازهای جهانی شده موجب حفظ ارزش‌های ملی می‌شود. پیشنهاد می‌شود در برنامه‌ریزی‌های آتی، ضمن توجه به تقاضای اجتماعی، نیازهای جهانی نیز مد نظر قرار گیرند. نتایج پژوهش‌های انجام شده نشان می‌دهند که قرن بیست و یکم، قرن نزدیک شدن ارزش‌ها و نیازهای ملت‌های جهان به یکدیگر است؛
- در برنامه‌ریزی‌های آینده ورزش، به فعالیت‌های ورزشی جدید و فراهم کردن امکانات لازم برای آنها که اغلب تفریحی و غیررسمی‌ترند، بدون ترس از لطمه دیدن ورزش و فرهنگ بومی، توجه ویژه مبذول شود.

منابع:

1. Beyer P. (1994) Religion and Globalization, London: Sage.
2. Oultbee J. (2002) Expert for sport for all and elite sport? Professional coaching and management-paper presented in the 9th world sport for all congress- the Netherlands.
3. Coaller F. (1990) The Mixed economy of leisure, in Henry, I. (ed) management and planning in the leisure Industries, London McMillan.
4. Davis B, Bull R, Roscoe J, Roscoe D. (2000) Physical education and the study of sport- Mosby 11th edition.
5. Eichberg H.G. Jarivie, N. M. (1992) Youth Body Culture and Identity- report to European Commission No. 98- 10 EET – 0026-00.
6. Eichberg H. (2003) The global the popular and the inter – popular Olympic sport between market, state and civil society, research institute for sport, culture and civil society (IFO), Gerlev / Denmark.
7. Fishman D.K. (1996) The Impact of Globalization on the determination and management of ethical choices in the health arena- Elsevier science Ltd.
8. Goldenwright W. (2003) Basketballs and building blocks developing sport and communities in the Pacific Island and East Timor. WWW.Worldvision.Org/worldvision/wwususfo/Stable/globalissues-oversea spending wisely.
9. Girginov V. (2001) Strategic relations and sport policymaking: the case of aerobic union and school sports federation, Bulgaria. J Sport Management, 15, 173-b 194.
10. Hall S. (1990) The Local and Global: Globalization and Ethnicity. In A.D. King (Ed). Culture Globalization and the World System (pp. 19-40) Basing stoke. UK. Mac Milan.
11. Haggerty T.R., Garth A.P. (undated) Reengineering- the management perspective: selected cases of Canadian sport governing bodies Cutback management in Canadian national sport organization.
12. Hardman K, Marshall J. (1999) World – wide survey of the state and status of school physical education University of Manchester.
13. Hendry J. (2000) Stirling Sport Strategy = Sport and Leisure Services in Scotland – Community and Economic Development Committee.
14. Houlihan B. (1997) Sport, policy and politics, Rout ledge Pub
15. Jackson J.J. (1993) Communication and “Sport for all” in historical perspective, paper presented at the International Congress on the History of sport, Berlin, 1-4 July.
16. Kerry D. (2002) Sport Science Research, Department of sport Science, Tourism, and Leisure U.K.
17. Kidne F. (2001), “Sports in Development Countries” – “Who in Charge?” – Sport Intelligence Unit, Vingsted, Denmark www.play-the-game.org/.
18. Larsen K. (2002) Effects of professionalization and commercialization of elite sport on sport for all and sport consumption in Denmark – Paper Presented in at 9th World Sport For All Congress. The Netherlands.
19. Lump K.A. (1994) Strategic Planning in health, physical education, recreation and dance. JOPERD May/June
20. Messing U. (1999) A sport Policy for the Twenty-first Century – Ministry of Industry, Employment and communication. Sweden.
21. Monnington T. (2001), sport in national development strategies, Sport Intelligence Unit, Vingsted, Denmark.
22. Mull R.F. Kathryn G. (1997) Recreational Sport management, Human Kinetics, 3 rd edition

23. Nagel S.S. (1990) Conflicting evaluation of policy studies in Lynn N.B. and A. w: dusky (eds.) public ad min straiten, chat man N.J. chat man House.
24. Pelezer K. (2002) "Leisure-time physical activity: prevalence and psychosocial correlates in a sample of black South African youth", African Journal for Physical, Health Education, Recreation and Dance (AJPHEd) 8(1).
25. Pfister G. (1997) Research on Traditional games- the scientific perspective, Journal of Comparative Physical Education and Sport (JCPES), 19:53-64.
26. Promoting Better Health for Young People through Physical activity and sport (2000) A Report to the President from the Secretary of Health and Human Services (SHHS) and the Secretary of Education (SE). <http://www.cdc.gov/nccdphp/dash/presphysactrpt> (2000). U.S.A.
27. Sanderson K, Harris F, Russell S and Chase S. (2000) The economic benefits of sport, a review, report Hong Kong sport, development board, Business and Economic Research Ltd (BERL).
28. Skok W, Kophamel A, Richardson I. (2001). Diagnosing information systems success: importance- performance map in the health club industry, Information & Management, 38, 409-419.
29. Vinther P. (2001) No Money No Sport. Olympic Message. No.42 65-68.
30. Wagner E.A. (1990) Sport in Asia and Africa: Americanization or Mundialization? Sociology of Sport J, 7, 399-402.
31. Wang G. (1997). Beyond media globalization: A look at cultural integrity From a policy perspective, Telematics and Informatics, 14(4): 309-321.

۳۲. رحمان سرشت، حسین، تئوری‌های سازمان و مدیریت - از نوین‌گرایی تا پسانوین‌گرایی - انتشارات فن و هنر، جلد اول (۱۳۷۷).